

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI

ABDULLA QODIRIY NOMIDAGI JIZZAX DAVLAT PEDAGOGIKA
UNIVERSITETI

Jizzax davlat pedagogika universiteti
rektori prof. Sh. S. Sharipov
“ 2022-yil

UZLUKSIZ MA'NAViy TARBIYA
FANINING O'QUV DASTURI
(2-kurs)

Bilim sohasi:	100000	-	Ta'lim
Ta'lim sohasi:	110000	-	Ta'lim
Ta'lim yo'nalishi:	60110100	-	Pedagogika va psixologiya (Oo shuncha tarbiya fan o'qituvchisi)

6.	Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. – T.: IMA naviyatli 2008. Internet saytlari: 1. www.ziyounet.uz . 2. www.edu.uz . 3. www.google.uz . 4. www.gov.uz .
9.	fanining o'quv dasturi Jizzax davlat pedagogika instituti Kengashining 202__ yil "___" dagi ___-sonli Kengash qarori bilan tasdiqlangan.
10.	Fan/modul uchun ma'sullar: F.A. Rahmatova Pedagogika ta'limi nazariyasi kafedrasini mudiri, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
11.	Taqrizchilar: To'raqulova I.X A.Qodiriy nomidagi JDPI Pedagogika va psixologiya fakulteti dekani, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent Abrorxonova K Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti Boshlang'ich ta'lim kafedrasini mudiri p.f.f.d(PhD), dotsent

Fan/Modul kodi	O'quv yili	Semestr	Kreditlar
3511.U1104	2022-2023	II	4
Fan/Modul kodi	Ta'lim tili		Haftadagi dars soatlari
Tanlov fan	O'zbek		2
1.			
2.			

Uzluksiz ma'naviy tarbiya	Hammasi	Jami auditoriya	Ma'ruza	Amaliy	Seminar	Mustaqil ish
3-semestr	60	30	12	12	6	30
Jami	60	30	12	12	6	30

1. Fanning mazmuni.
Fanni o'qitishning maqsadi – Pedagogika va psixologiya ta'lim yo'nalishi bo'yicha bilim oluvchi talabalar, shu soha bo'yicha shug'ullanuvchi mutaxassislar, shuningdek turli ta'lim muassasalarida faoliyat yurituvchi o'qituvchi va tarbiyachilar uzluksiz ma'naviy tarbiya mohiyati haqida bilim ko'nikmalar bilan qurollantirish.
Fanni o'qitishning vazifalari Talabalarda uzluksiz ma'naviy tarbiya fanini o'qitishning nazariy ilmiy amaliy va metodologik asoslari haqida bilim berish tarbiya fanini o'qitish jihatidan zarurat sifatida ilmiy amaliy asoslash fanni o'qitishda innovatsion ta'lim texnologiyalaridan foydalanishning sifot samaradorligini oshi rishga oid bilim ko'nikma va malakalarni shakllantirishdan iborat

2. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)
II.1. Fanning tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:
1-mavzu. Uzluksiz ma'naviy tarbiyani tashkil etish. (2 soat)
Uzluksiz ma'naviy tarbiya. Uzluksiz ma'naviy tarbiyani tashkil etish. Uzluksiz ma'naviy tarbiyani tashkil etish yo'llari.
2-mavzu. Uzluksiz ma'naviy tarbiya konsepsiyasi. (2 soat)
Uzluksiz ma'naviy tarbiya konsepsiyasi. Konsepsiyani tashkil etish yo'llari. Konsepsiyaning mohiyati.
3-mavzu. Oliy ta'lim tizimida uzluksiz ma'naviy tarbiyani tashkil etish. (2 soat)
Oliy ta'lim tizimida uzluksiz ma'naviy tarbiyani tashkil etish yo'nalishlari.
4-mavzu. Otilalarda uzluksiz ma'naviy tarbiyani amalga oshirish. (2 soat)
Otilalarda uzluksiz ma'naviy tarbiyani amalga oshirish yo'nalishlari.
5-mavzu. Maktabgacha ta'lim tizimida uzluksiz ma'naviy tarbiyani amalga oshirish. (2 soat)
Maktabgacha ta'lim tizimida uzluksiz ma'naviy tarbiyani amalga oshirish bosqichlari
6-mavzu. Umumiy o'rta ta'lim tizimida ma'naviy tarbiyani amalga oshirish. (2 soat)
Umumiy o'rta ta'lim tizimida ma'naviy tarbiyani amalga oshirish. Umumiy o'rta ta'lim tizimida ma'naviy tarbiyani amalga oshirish bosqichlari

III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotda yangi pedagogik texnologiyalar yoki interaktiv usullardan foydalanish uchun imkoniyatlar katta bo'ladi. O'qituvchi darsga kirib tashkiliy ishlarni o'tkazadi, auditoriyani darsga tayyorgarligi yozish va o'cherish vositalarining mavjudligi hamda o'quvchilarning davomati aniqlanadi. Amaliy mashg'ulot darslarida savol-javoblar, diskussiyalar tashkil qilinadi, faol ishtirok etgan talabalar rag'batlantiradi.

Amaliy mashg'ulotda ko'proq talabalar guruhini bir nechta kichik guruhlarga ajratib o'qitishning aqliy hujum, bahs-munozara, suhbat metodlaridan foydalanish maqsadga muvofiqdir. Bu metodlar talabalarni mavzu yuzasidan ko'proq mustaqil fikr yuritishga, o'z fikrini bayon etishga undaydi. Darsga bo'lgan qiziqishlarini oshirib, diqqatlarini jamlashga o'rgatadi. Bundan tashqari amaliy mashg'ulot so'ngida o'qituvchi har bir talabaning faoliyatini tog'ri va xolisona baholashga erdishi zarur. Shuningdek, baholarni e'lon qilib faol o'quvchilarning familiyalarini aytib rag'batlantirishi va aksincha passiv, nutqi rivojlanmagan yoki uyatchan talabalarga yengil tambech berishi ham muhim ahamiyatga ega.

Amaliy mashg'ulot darslarini dastur bo'yicha sifatlil o'tilishini talabalar bilimining o'z vaqtida adolatli va xolisona baholanishini fandan ma'ruza olib boruvchi o'qituvchi muntazam nazorat qilib borishi shart. Shuningdek amaliyot o'qituvchisi bilan dastur bajarilishi uchun amaliy darslarda nimalarga alohida e'tabor qaratilishi, ma'ruzada mavzularni qaysi qismlari kam yoki ko'proq yoritilgani va boshqa o'quv-uslubiy masalalarda maslahatlashib fikrlashib turishlari lozim.

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akadem guruhga alohida o'tiladi. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tiladi, «Keys-stadi» texnologiyasi ishlatiladi, Keyslar mazmuni o'qituvchi tomonidan belgilanadi. Ko'rgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi.

III.1. Amaliy mashg'uloti mavzulari

1-mavzu. Uzlüksiz ma'naviy tarbiyani tashkil etish. (2 soat)

Reja

1. Uzlüksiz ma'naviy tarbiya.
2. Uzlüksiz ma'naviy tarbiyani tashkil etish.
3. Uzlüksiz ma'naviy tarbiyani tashkil etish yo'llari

2-mavzu. Uzlüksiz ma'naviy tarbiya konsepsiyasi. (2 soat)

Reja

1. Uzlüksiz ma'naviy tarbiya konsepsiyasi.
2. Konsepsiyani tashkil etish yo'llari.
3. Konsepsiyaning mohiyati

3-mavzu. Oliy ta'lim tizimida uzlüksiz ma'naviy tarbiyani

7.

VI. Kreditlarni olish uchun talablar.

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish, joriy nazorat, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.

Joriy nazorat. Joriy nazorat semestr davomida seminar mashg'ulotlariga ajratilgan soatlar (juftlik) dan kelib chiqib umumiy 30 ball bilan baholanadi.

Jami seminar mashg'ulotlari bo'yicha o'zlashtirish natijalari 100 ballik tizimda 30 ball bilan baholanadi.

Oraliq nazoratlar. Oraliq nazoratlar semestr davomida ma'ruza mashg'ulotlari o'quv soatidan kelib chiqqan holda 1 marta o'tkaziladi. Oraliq nazorat 100 ballik tizimda 20 ball bilan baholanadi. Oraliq nazorat ishi tarkibida mustaqil ta'lim topshirig'i kiradi.

Oraliq va joriy nazorat uchun ajratilgan ballning 60% ini to'plagan talabalarga yakuniy nazorat topshirishga ruxsat beriladi.

Yakuniy nazorat

Yakuniy nazorat yozma yoki test shaklida o'tkaziladi. Talabaning yakuniy nazoratdagi o'zlashtirishi 100 ballik tizimda 50 ball bilan baholanadi va yakuniy nazorat uchun ajratilgan ballning 60% ini to'plagan talabalar fanni o'zlashtirgan hisoblanadi.

8.

VIII. Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

Asosiy adabiyotlar

1. Azizodjayeva A.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. -T.: 2006.
 2. Mavlyanova R.A. Boshlang'ich ta'limda innovatsiya. -T.: 2007.
 3. Каджаспирова Г.М. Педагогика в схемах, таблицах и опорных конспектах. «Айрис-пресс». 2006
 4. Saidammedov N. Zamonaviylik. Metodologiya. Pedagogika. J. Uzlüksiz ta'lim. 2004, 1. 2.
 5. Turg'unboyev K., Teshaboyev A. Pedagogika nazariyasi va tarixi. Andijon, 2010.
 6. Ishmuhammedov R. va boshq. Tarbiyada innovatsion texnologiyalar. -T.: 2010
 7. R.A. Mavlonova "Tarbiyaviy ishlar metodikasi". J-O'qituvchi, 2018. 460 bet.
 8. Avloniy Abdulla. Turkiy guliston yoxud ahloq. - T.: O'qituvchi, 1993.
 9. Abu Nasr Farobiy. Fozil odamlar shahri. - T.: Xalq merosi, 1993.
- Qo'shimcha adabiyotlar**
1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. - T.: O'zbekiston, 2008.
 2. O'zbekiston Respublikasining «Ta'lim to'g'risidagi Qonuni. 130 Barkamol avlod - O'zbekiston taraqqiyligining poydevori. -10T. - Sharq, 1997.
 3. O'zbekiston Respublikasi «Kadrlar tayyorlash milliy dasturi». Barkamol avlod - O'zbekiston taraqqiyligining poydevori. - T.: Sharq, 1997.
 4. Karimov I.A. Barkamol avlod-O'zbekiston taraqqiyligining poydevori. -T.: -Sharq 1998.
 5. Karimov I.A. O'zbekiston XXI asrga intilmoqda. -T.: 1998.
 6. Karimov I.A. Barkamol avlod-O'zbekiston taraqqiyligining poydevori. -T.: 1998.

o'xshash va bog'liq jihatlari bildiradi. Talabdan ob'ektlarning alohida (1-3), o'zaro bog'liq (4-6) va umumiy (7) jihatlari yozma ifodalab berish talab etiladi.

4) **SWOT-tahlil.** Bu organayzer talabalarda tizimli fikrlash, taqqoslash, baholash, tahlil qilish, fikrni davom ettirish ko'nikmalarini rivojlantiradi. SWOT atamasi inglizcha so'zlarning qisqartmasi hisoblanadi: Strengths – ob'ektning kuchli jihatlari; Weakness – kuchsiz jihatlari; Opportunities – tashqi imkoniyatlari; Threats – tashqi xavf-xatarlari. Talaba yangi qatordan S, W, O, T harflarini yozib yoniga ob'ektning mos sifatlarini yozib chiqadi.

5) **“Baliq skeleti” sxemasi.** Bu organayzer tizimli, ijodiy, tahliliy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantiradi. Baliq skeletining bosh qismiga – mavzu, yuqori qismiga – muammolar, pastki qismiga – tasdiqlovchi dalillar yoziladi.

6) **Aqliy hujum usuli.** Bu usul dars mavzusiga oid savolga javob topish maqsadida g'oyalarni jamlash va saralash uchun qo'llaniladi. Har bir talaba o'zining shaxsiy g'oyalarni ilgari suradi. Bosqichlari – muammoli vaziyat paydo qilish; yechimni topish uchun g'oya, fikr berish; yechimlar taqdimotini eshitish; yechimlarni solishtirish va tanlash; xulosa qilish.

7) **Esse.** Bu mavzu bo'yicha cheklangan hajmda yoziladigan insho hisoblanadi. Esseda talaba o'quv materiali bo'yicha o'zining shaxsiy fikrini erkin ifoda etadi.

8) **«Tushunchalar tahlili» usuli.** Talabalar tushunchalarni dastlab yakka tarzda va keyin jamoada muhokama qilishadi. O'qituvchi jamoaning fikrini yo'naltirib turadi va oxirida ekranga atamalarining izohini chiqaradi. Talabalar o'z fikrlarini taqqoslashadi, baholashadi va bilimlarini mustahkamlashadi.

9) **«Zinama-zina» usuli.** Talabalar mavzu bo'yicha yakka tarzda fikrini grafik ifoda etishadi, keyin guruhda muhokama etishadi. Guruhlar taqdimoti o'tkaziladi va grafik materiallar doskaga mantiqiy pog'onalar tarzida ilib boriladi.

10) **“Charxpalak” usuli.** Kichik guruhlar o'z tarqatma materiallaridagi vazifani bajarib, charxpalak aylanishi bo'ylab bir-biriga uzatishadi, har bir guruh boshqalarning ishiga tuzatish kiritadi va oxirida o'zlariga qaytib keladi. Guruhlar o'z ishini tuzatishlar bilan takomillashtirgan holda taqdimot qilishadi.

tashkil etish. (2 soat)

Reja

1. Oliy ta'lim tizimida uzluksiz ma'naviy tarbiyani tashkil etish
2. Oliy ta'lim tizimida uzluksiz ma'naviy tarbiyani tashkil etish yo'nalishlari.

4-mavzu. Oilalarda uzluksiz ma'naviy tarbiyani amalga oshirish. (2 soat)

Reja

1. Oilalarda uzluksiz ma'naviy tarbiyani amalga oshirish.
2. Oilalarda uzluksiz ma'naviy tarbiyani amalga oshirish yo'nalishlari.

5-mavzu. Maktabgacha ta'lim tizimida uzluksiz ma'naviy tarbiyani amalga oshirish. (2 soat)

Reja:

1. Maktabgacha ta'lim tizimida uzluksiz ma'naviy tarbiyani amalga oshirish.
2. Maktabgacha ta'lim tizimida uzluksiz ma'naviy tarbiyani amalga oshirish bosqichlari

6-mavzu. Umumiy o'rta ta'lim tizimida ma'naviy tarbiyani amalga oshirish. (2 soat)

Reja:

1. Umumiy o'rta ta'lim tizimida ma'naviy tarbiyani amalga oshirish.
2. Umumiy o'rta ta'lim tizimida ma'naviy tarbiyani amalga oshirish bosqichlari

III.2. Seminar mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar:

Seminar mashg'uloti talabalar bilimni chuqurlashtirib mustahkamlaydi. Har bir seminar mashg'ulotining rejalari va foydalaniladigan adabiyotlar ro'yxati ishchi dasturda to'liq aks etadi. Shuningdek, seminar mashg'ulotlarining rejalari kundalik dolzarb ma'lumotlar bilan boyitiladi, kafedra yig'ilishlarida muhokama qilinadi va tasdiqlanadi.

Ayniqsa fanlar bo'yicha seminar mashg'ulotlarining savollari kundalik yangiliklar va senat Oliy majlis qarorlari, jahon moliyaviy iqtisodiy inqirozi bo'yicha materiallar bilan to'ldiriladi. O'qituvchi har bir amaliy-seminar mashg'ulot darsi uchun zarur ko'rsatmali va tarqatmali materiallarni oldindan tayyorlab qo'yishi zarur.

III.2. Seminar mashg'uloti mavzulari rejalari bilan

1-mavzu. Oilalarda uzluksiz ma'naviy tarbiyani amalga oshirish. (2 soat)

Reja

1. Oila ma'naviyati
 2. Oila ma'naviyati farzand tarbiyasida yetakchi omil
- 2-mavzu. Maktabgacha ta'lim tizimida uzluksiz ma'naviy tarbiyani amalga oshirish. (2 soat)**

Reja

1. Maktabgacha ta'lim mazmuni
2. Maktabgacha ta'lim tizimida uzluksiz tarbiyani amalga oshirish

3-mavzu. Umumiy o'rta ta'lim tizimida ma'naviy tarbiyani amalga

oshirish. (2 soat)

Reja

1. Maktablarda ma'naviy tarbiyani amalga oshirish
2. Maktablarda ma'naviy tarbiyani amalga oshirish bosqichlari

IV. MUSTAQIL TA'LIM VA MUSTAQIL ISHLAR

Mustaqil ta'lim – muayyan fandan o'quv dasturida belgilangan hamda o'quvchi tomonidan o'zlashtirilishi lozim bo'lgan bilim, ko'nikma va malaka shakllanishini, o'zlashtirish darajasini amalga oshiriladigan ta'lim shakllaridan bo'lib, o'qituvchi maslahati va tavsiyalari, bilimlar taqsimotiga tayyorgarligi asosida auditoriyadan tashqarida bajariladi.

Shuning uchun talabalarining mustaqil ta'lim olishlarini rejalashtirish, tashkil qilish va buning uchun barcha zaruriy shart-sharoitlarni yaratish, dars mashg'ulotlarida talabalarni o'qitish bilan bir qatorda ularni ko'proq o'qishga o'rgatish, bilim olish yo'llarini ko'rsatish, mustaqil ta'lim olish uchun yo'llanma berish oliy ta'lim muassasasining asosiy vazifalaridan biri hisoblanadi.

Talaba mustaqil ishi (TMI) - muayyan fandan o'quv dasturida belgilangan bilim, ko'nikma va malakaning ma'lum bir qismini talaba tomonidan fan o'qituvchisi maslahati va tavsiyalari asosida auditoriya va auditoriyadan tashqarida o'zlashtirilishiga yo'naltirilgan tizimli faoliyatdir.

IV.1. Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Tarbiya jarayonida uzluksizlik, uzviylik tamoyillari
2. Uzluksiz ma'naviy tarbiyani tashkil etish
3. Uzluksiz ma'naviy tarbiya kontsepsiyasi
4. Ma'naviy-axloqiy tarbiya dasturi
5. Umumiy ta'lim maktablarining o'rta va yuqori sinflari o'quvchilarini ma'naviy-axloqiy tamoyillar
6. Bolalarda ijobiy xulq motivlarini shakllantirish
7. Maktablarda ma'naviy tarbiyani amalga oshirish bosqichlari
8. Oila ma'naviyati farzand tarbiyasida yetakchi omil
9. Maktabgacha ta'lim tizimida uzluksiz ma'naviy tarbiyani amalga oshirish.
10. Oilalarda uzluksiz ma'naviy tarbiyani amalga oshirish yo'nalishlari.

V. Ta'lim natijalari/Kasbiy kompetensiyalar.

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- ta'lim mashg'ulotlarida talabalar fani predmetiga oid bilimlarni o'zlashtirib borishlari yuzasidan olib boriladigan ishlarni maqsadga muvofiq tashkil etish va mustaqil ishlash metodikasi tufayli talabalar fandan mukammal bilim oladilar, pedagog kasbini egallash uchun jiddiy tayyorgarlikdan o'tadilar.

- ta'lim mashg'ulotlariga tayyorlanish jarayonida talabalar tavsiya qilingan adabiyot materiallarini qunt bilan o'rganib chiqishi, oliy ta'lim pedagogikasi muammolariga doir ma'ruza yoki referat tayyorlashi; amaliy topshiriqlarni bajarishi, rivojlanishi, yangilanish va modernizatsiya jarayonlari haqidagi

bilimga;

Talaba mavzuni tayyorlashda muayyan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

-darslik va o'quv qo'llanmalar bo'yicha fan boblari va mavzularini o'rganish olish ko'nikmalariga;

-tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruzalar qismini o'zlashtirish;

-maxsus adabiyotlar bo'yicha fan boblari yoki mavzular ustida ishlash;

talabani o'quv-ilmiy-tadqiqot ishtarini bajarish bilan bog'liq bo'lgan fanlarbo'limlari va mavzularni chuqur o'rganishi bildiradi o'rganishni malakalariga ega bo'ladi.

3. Ta'lim texnologiyalari va metodlari.

Grafik organayzerlar

Grafik organayzerlar ma'ruza, amaliy va mustaqil ta'lim mashg'ulotlarida talabalar o'quv materiallarini samarali o'zlashtirishlari uchun joriy etiladi. Quyida ularning ba'zilari keltirilgan.

1) BBB jadvali. Barcha ma'ruza darslarida qo'llaniladi. BBB usuli ("bilaman", "bilishni xohlayman", "bilib oldim") orqali talaba o'zini kuzatishi, o'qituvchi esa darsga baho berishi mumkin. Talaba dars boshida mavzu bo'yicha nimani bilishini (B1) va yana nimalarni bilishni xohlashini (B2) daftoriga yozib qo'yadi. Dars so'ngida nimalarni bilib olganligini (B3) qayd qilib qo'yadi.

2) Insert usuli. Bu usul matnini o'zlashtirishda qo'llaniladi. Talaba sahifa hoshiyasiga o'z belgilarini qo'yib ularga munosabat bildiradi. Masalan: "v" – zarur; "-" – xato; "+" – yangi; "!" – e'tibor qiling; "x" – ortiqcha; "..." – ko'chirish kerak; "?" – tushunarsiz va h.k.

3) Klaster sxemasi

Bu usul fikrni erkin bayon qilish uchun qo'llaniladi. Masalan, talaba o'rganilgan mavzu bo'yicha klaster tuzishi mumkin. O'rta kalit so'z,

tarmoqlarga unga bog'liq boshqa atamalar yoziladi. Ular ham o'z navbatida tarmoqlarga ajralishi mumkin.

Venn diagrammasi o'rganilayotgan ob'ektlarni taqqoslash, o'xshash va farqli jihdalarini topish, tahlil qilish uchun qo'llaniladi. Diagrammadagi doirachalar alohida ob'ektni, kesishmalar esa ularning

